

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 150g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 177
alin. (1) din Codul penal

(încălcarea inviolabilității vieții personale [2])

CHIȘINĂU
27 noiembrie 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 25 iunie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 27 noiembrie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 177 din Codul penal, ridicată de dl avocat Vasile Gafton, în interesele dlui Alexandr Stoianoglo, parte în dosarul nr. 1-1621/2022, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet format din doamnele judecătore Natalia Patrașcu, Arina Ialanji și Vasilina Bejenari din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

3. În cadrul examinării sesizării, domnul judecător Sergiu Litvinenco i-a prezentat Plenului o cerere de abținere de la examinarea cauzei. Analizând motivele invocate, Curtea Constituțională a decis admiterea cererii.

4. În cadrul examinării sesizării, doamna judecătore Domnica Manole i-a prezentat Plenului o cerere de abținere de la examinarea cauzei. Analizând motivele invocate, Curtea Constituțională a decis respingerea cererii.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele cauzei penale

5. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, se află cauza penală de învinuire a dlui Alexandr Stoianoglo pentru comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 177 alin. (2) lit. a) și b) din Codul penal [*încălcarea inviolabilității vieții personale*].

6. În cadrul examinării cauzei, dl avocat Vasile Gafton a ridicat, în interesele dlui Alexandr Stoianoglo, excepția de neconstituționalitate a articolului 177 din Codul penal.

7. Printr-o încheiere din 20 iunie 2025, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis, în acest sens, o sesizare la Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 32

Libertatea opiniei și a exprimării

„(1) Oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil.

(2) Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

(3) Sînt interzise și pedepsite prin lege contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și alte manifestări ce atentează la regimul constituțional.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

9. Prevederile relevante ale Codului penal, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002, sunt următoarele:

Articolul 177

Încălcarea inviolabilității vieții personale

„(1) Culegerea ilegală sau răspândirea cu bună-știință a informațiilor, ocrotite de lege, despre viața personală ce constituie secret personal sau familial al altei persoane fără consimțământul ei

se pedepsește cu amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore.

[...]

(2) Răspândirea informațiilor menționate la alin.(1):

- a) într-un discurs public, prin mass-media;
- b) prin folosirea intenționată a situației de serviciu;

[...]

se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 1 an, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu închisoare de până la 2 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 2000 la 3000 unități convenționale.

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. Autorul excepției consideră că prevederea criticată nu este formulată de o manieră precisă, iar eventualul subiect al infracțiunii ar fi lipsit de posibilitatea de a-și cunoaște în prealabil, fără echivoc, comportamentul care ar putea avea un caracter penal.

11. În particular, autorul susține că prevederea „informațiilor ocrotite de lege, despre viața personală ce constituie secret personal sau familial” nu este previzibilă, deoarece nu stabilește care date pot fi atribuite la categoria informațiilor ce constituie „secret personal” sau „secret familial”, determinând o aplicare arbitrară a normei de către autoritățile competente.

12. De asemenea, autorul excepției critică omisiunea de a prevedea situațiile în care fapta de răspândire a informațiilor nu constituie infracțiune, cum ar fi cazul divulgării unor informații de interes public, fapt care ar restrânge în mod nejustificat dreptul la libertatea de exprimare.

13. În fine, autorul excepției afirmă că prevederea contestată este contrară articolelor 23, 32 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul penal, ține de competența Curții Constituționale.

16. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reprezentantul unei părți în proces și este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

17. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă prevederile articolului 177 din Codul penal.

18. Curtea reține că prevederile articolului 177 alin. (1) din Codul penal au mai fost obiect al controlului constituționalității, fiind pronunțată Decizia nr. 10 din 5 ianuarie 2018. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că verificarea anterioară a constituționalității normelor atacate nu reprezintă un impediment pentru a solicita controlul de constituționalitate al aceluiași prevederi, din perspectiva altor critici de neconstituționalitate. În asemenea cazuri, Curtea

trebuie să verifice dacă sesizarea conține argumente noi sau dacă există circumstanțe de ordin general care să justifice o altă soluție privind admisibilitatea (DCC nr. 25 din 2 martie 2020, § 19; DCC nr. 37 din 30 martie 2021, § 20).

19. Curtea a stabilit în jurisprudența sa, ca o condiție de admisibilitate a sesizării privind excepția de neconstituționalitate, și faptul că prevederile contestate trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză penală privind învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute la articolul 177 alin. (2) lit. a) și b) din Codul penal. Curtea admite că instanța de judecată ar putea aplica norma criticată în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

20. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (DCC nr. 14 din 7 februarie 2023, § 21; DCC nr. 174 din 7 decembrie 2023, § 20).

21. Curtea reține că autorul excepției a invocat articolele 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*), 32 (*libertatea de exprimare*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

22. În privința articolelor 23 și 54 din Constituție, Curtea reține că acestea nu au o aplicare de sine stătătoare, ci numai în coroborare cu un drept fundamental, care trebuie să fie aplicabil (a se vedea DCC nr. 125 din 5 octombrie 2023, § 21).

23. Cu referire la incidența articolului 32 din Constituție, autorul excepției susține că norma criticată nu permite identificarea clară a informațiilor care constituie „secret personal sau familial” și nu permite divulgarea informațiilor care, deși cad sub incidența normei contestate, sunt de interes public, fapt care ar restrânge nejustificat dreptul la libertatea de exprimare.

24. Curtea notează că norma contestată incriminează fapta de răspândire, cu bună-știință, a informațiilor, ocrotite de lege, despre viața personală ce constituie secret personal sau familial al altei persoane, fără consimțământul acesteia.

25. Cu referire la claritatea sintagmei „informațiilor, ocrotite de lege, despre viața personală ce constituie secret personal sau familial”, în Decizia nr. 10 din 5 ianuarie 2018, Curtea a constatat că interpretarea sintagmei „secret personal sau familial” excedează competenței Curții Constituționale, iar conceptul de „viață privată” este un termen larg, care nu poate fi definit exhaustiv (a se vedea DCC nr. 10 din 5 ianuarie 2018, §§ 17-19). Totodată, în baza prerogativelor constituționale, Curtea observă că după adoptarea Deciziei menționate *supra*, legislatorul a reglementat, *inter alia*, acțiunile care pot afecta viața privată, limitele dreptului la viața privată și prezumția de consimțământ (a se vedea articolele 46, 47 și 48 din Codul civil).

26. Curtea reține că viața privată reprezintă un concept juridic pe cât de complex, pe atât de sensibil din viața cetățeanului, prin care legislatorul stabilește obligația statului de a respecta și ocroti viața intimă, familială și privată (articolul 28 din Constituție), dar și prevede interdicții referitoare la

„atingeri aduse vieții private”, *inter alia*, prin difuzarea de știri, dezbateri, anchete sau reportaje scrise sau audivizuale privind viața intimă personală sau familială, difuzarea sau utilizarea corespondenței ori a documentelor personale fără a avea consimțământul persoanei la care acestea se referă (a se vedea articolele 46 și 47 din Codul civil).

27. Curtea nu constată elemente care să justifice reconsiderarea jurisprudenței sale. Prin urmare, aceste raționamente rămân valabile și în prezenta cauză.

28. Cu referire la argumentul autorului, potrivit căruia norma nu ar admite derogări, cum ar fi în cazul divulgării unor informații de interes public, Curtea constată că, în esență, autorul excepției pune în discuție posibilitatea punerii în balanță a două drepturi concurente, *i.e.* a dreptului la libertatea de exprimare și a dreptului la respectarea vieții private.

29. Sub acest aspect, Curtea constată că Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare prevede, *inter alia*, semnificația unor termeni și expresii utilizate, posibilitatea dezvoltării informațiilor de interes public și conține repere care să permită punerea în balanță a drepturilor concurente (a se vedea prevederile articolelor 2, 3, 10 și 11 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010).

30. Curtea reiterează că legile trebuie interpretate și aplicate ca făcând parte dintr-un sistem juridic coerent, nu în mod izolat și prin ignorarea altor norme relevante (a se vedea DCC nr. 63 din 29 iunie 2023, § 27).

31. Prin urmare, Curtea notează că le revine instanțelor de judecată să stabilească în fiecare caz particular, pe baza circumstanțelor factuale relevante și a probelor administrate, dacă acțiunile unei persoane concrete întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la articolul 177 din Codul penal și să vegheze dacă la acuzarea persoanelor de comiterea infracțiunii a fost asigurat un echilibru corect între dreptul la libertatea de exprimare și dreptul la respectarea vieții private.

32. Curtea observă că, de fapt, prin criticile sale, autorul sesizării ridică o problemă de interpretare și de stabilire a câmpului de aplicare al infracțiunii incriminate, care nu ține de competența Curții Constituționale. Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 2 din 18 ianuarie 2022, § 19; DCC nr. 120 din 13 septembrie 2022, § 26; DCC nr. 46 din 27 aprilie 2023, § 29).

33. Prin urmare, pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea în cauză privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2) și (3) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 177 din Codul penal, ridicată de dl avocat Vasile Gafton, în interesele dlui Alexandr Stoianoglo, parte în dosarul nr. 1-1621/2022, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 27 noiembrie 2025

DCC nr. 180

Dosarul nr. 150g/2025